

FIILLER

Taaccüb Fiilleri

السلام عليكم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Taaccüb Fiilleri

Bir şey karşısında duyulan
hayret ve şaşkınlığı anlatan
câmid fiillerdir.

Taaccüb fiillerinin iki vezni vardır:

مَا أَفَعَلَهُ

أَفْعِلْ بِهِ

مَا أَفْعَلُهُ tarzi

diğerine nazaran daha çok kullanılır.

اَفْعَلُ بِهِ kalıbı ise

şaşmayı daha kuvvetli olarak anlatır.

مَا أَفْعَلَهُ kalıbındaki hu zamiri yerine
isim de gelebilir.

مَا أَفْعَلٌ den sonra gelen isim

mef'ûlün bihtir, mansûbtur.

هَذَا شَارِعٌ طَوِيلٌ

Bu uzun bir caddedir.

*Öğrendiğimiz kalıpla,
caddenin ne kadar uzun olduğunu vurgulayalım!*

“Uzun” kelimesini kalibimize aktaracağız.

هَذَا شَارِعٌ طَوِيلٌ

“Bu cadde” ifadesini mef’ûl yapacağız.

مَا أَطْوَلَ هَذَا الشَّارِعَ!

Bu cadde ne kadar uzun!

هَذِهِ حَـدِيقَةٌ وَاسِعَةٌ

Bu geniş bir bahçedir.

*Öğrendiğimiz kalıpla,
bahçenin ne kadar geniş olduğunu vurgulayalım!*

“Geniş” kelimesini kalibimize aktaracağız.

هَذِهِ حَدِيقَةٌ وَاسِعَةٌ

“Bu bahçe” ifadesini mef’ul yapacağız.

مَا أَوْسَعَ هَذِهِ الْحَدِيقَةُ!

Bu bahçe ne kadar geniş!

Bir fiilin bizzat kendisinden
taaccüb yapılması için
o fiilin sülâsî (üç harfli), malûm, olumlu ve
mutasarrıf (çekimi yapılabilen)
tam bir fiil olması gerekir.

Bu şartları taşımayan bir fiil
direk taaccüp siygasına girmez.

Taaccübü yapılması için o fiilin **masdarı** kullanılır.

Başına da yardımcı olarak
taaccüp kalıbında **başka bir fiil** getirilir.

مَا أَحْسَنَ أَنْ تُسَاعِدَ أَخَاكَ!

Kardeşine yardım etmen ne güzel!

*Burada أَحْسَنَ kelimesi
yardımcı fiil olarak kullanıldı.*

Bazı sıfatların
taaccüb fiili kalıbına girmesine
örnekler görelim:

Ne kadar hızlı	مَا أَسْرَعَ	Hızlı	سَرِيع
Ne kadar küçük	مَا أَصْغَرَ	Küçük	صَغِير
Ne kadar güzel	مَا أَجْمَلَ	Güzel	جَمِيل
Ne kadar kısa	مَا أَقْصَرَ	Kısa	قَصِير

Ayetlerden Örnekler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

18 Kehf Suresi / 26. Âyet

لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرُ بِهِ وَأَسْمِعُ

.. Göklerin ve yerin gizli bilgisi O'na aittir. Onun görmesi de işitmesi de şâyani hayrettir..

لَهُ O'na aittir

göklerin ve yerin
gizli bilgisi

غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

Onun görmesi de
işitmesi de şâyânı hayrettir..

أَبْصِرُ بِهِ وَأَسْمِعُ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

2 Bakara Suresi / 175. Âyet

فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

Onlar ateşe karşı ne kadar da dayanıklıdırlar (!)

Onlar ne kadar da dayanıklıdılar **فَمَا أَصْبَرَهُمْ**

ateşe karşı **عَلَى النَّارِ**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

80 Abese Suresi / 17. Âyet

قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ

Kahrolası (inkârcı) insan! Ne nankördür o!

kahrolası قُتِلَ

insan الْإِنْسَانُ

ne nankördür o مَا أَكْفَرَهُ

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

